

ETTER- OG VIDEREUTDANNINGS- VIRKSOMHETEN VED UIB

STYRINGSGRUPPENS ANBEFALING – FORSLAG TIL NY MODELL

SAMMENDRAG	3
UIB VIDERE - MANDAT - ANSVARSOMRÅDE	5
LEDELSE	7
LOKALISERING	7
ØKONOMI	7
KOMPETANSE	7
OPPGAVER OG KOMPETANSE LAGT TIL SENTRALADMINISTRATIVE AVDELINGER	9
OPPGAVER OG KOMPETANSE LAGT TIL FAKULTETENE OG INSTITUTTENE	10
SAMARBEID UNIVERSITETSLEDELSEN, UIB VIDERE, FAKULTETENE OG INSTITUTTENE	11
FORMELT ORGAN OG FAGLIG DISKUSJONSFORUM	11
FAGLIG LINJE	11
ADMINISTRATIV LINJE	12
EVU OG SKOLEN	12
MÅLSETTING OM FLER- OG TVERRFAGLIGE EVU-TILBUD	13
INSENTIVER	13
ØKONOMISK MODELL FOR DELING AV RISIKO OG INNTEKTER I OPPSTARTSFASEN	13
ØKTE INNTEKTER FØRER TIL ØKT AKTIVITET	14
DIALOG/SAMHANDLING MED ARBEIDSLIVET	14
INSENTIVER FOR DEN ENKELTE UNDERVISER	14
SÆRAVTALE OM GODTGJØRELSE FOR ARBEID MED ETTER- OG VIDEREUTDANNING	14
FINANSIERING AV EVU	16
UHR-UTREDNINGER	16
TDI-MODELL FOR EVU	16
TOLKNING AV REGELVERKET FOR FINANSIERING AV EVU	17

SKJEMATISK OVERSIKT OVER ULIKE EVU-TYPER OG FINANSIERINGSALTERNATIVER.....	20
VEDLEGG.....	22
DEFINISJONER	22
STYRINGSGRUPPENS MANDAT	24

SAMMENDRAG

Styringsgruppen anbefaler at UiB Videre får et utvidet mandat. UiB Videre har ansvar for Universitetet i Bergen sin etter- og videreutdanningsvirksomhet og har en nøkkelrolle i å styrke UiBs satsing på livslang læring. Enheten skal være organisert under Studieadministrativ avdeling.

I UiBs handlingsplan for EVU fastslås det at EVU-virksomheten inngår i den ordinære virksomheten og skal inkluderes i de faste oppgavene ved alle fakultet og institutt. EVU-virksomheten er forskningsbasert, skal leveres med høy kvalitet og skal gjenspeile institusjonens faglige bredde og strategiske satsinger. Virksomheten skal tilpasses samfunnets kompetansebehov, bidra til å styrke universitetets omdømme og være attraktiv for fagmiljøer å engasjere seg i.

I sitt nye mandat skal UiB Videre bidra til å sikre kvalitet, volum og relevans av UiBs EVU-tilbud, blant annet ved å:

- drive oppsøkende og utadrettet virksomhet mot aktører i arbeidslivet og mulige markeder
- sikre at UiB blir en tydelig aktør når det gjelder å tilby etter- og videreutdanning som etterspørres av arbeidslivet og at UiB er aktiv i aktuelle og relevante anbudsprosesser
- være pådriver og følge opp UiBs involvering i de nasjonale skolesatsingene (KfK og DeKomp) i samarbeid med ledelsen for lektorutdanningen
- støtte ledelsesnivåene ved UiB i arbeidet med intern mobilisering for å øke volum på EVU-tilbudene og inntektene fra virksomheten
- øke eksterntfinansiert etter- og videreutdanning og tilby økonomimodeller for oppdrags- og bidragsfinansiert etter- og videreutdanning, som sikrer bærekraft og økonomisk gevinst av tilbudene for alle nivåer i organisasjonen
- i tett dialog med fakultet og institutt, tilrettelegge for kobling mellom arbeidsliv/marked og fagmiljø for å bidra til utvikling av etterspurte tilbud
- bistå fakultet og institutt i den konkrete utviklingen av tilbudene pedagogisk, teknisk og administrativt, og bidra inn i arbeidet med søknader og anbudssvar
- drive aktiv porteføljestyling, og sammen med fakultetene og instituttene, bidra til at UiBs EVU-portefølje er bærekraftig, balansert og i tråd med UiBs strategi
- rådgi fakultet og institutt om utvikling av EVU-prosjekt og valg av finansieringsmodell
- bidra aktivt til å digitalisere EVU-porteføljen for å tilrettelegge tilbudene for målgruppene og nå dem der de er

UiB Videre må ha en sterk og tydelig ledelse som har god markedsforståelse, kontakter og nettverk i ulike deler av arbeidslivet, som fortrinnsvis har forsknings- og undervisningskompetanse som del av sin ledelseskompetanse, kan bygge gode relasjoner eksternt og internt, og har god forståelse for økonomien i EVU. Faglig ledelse på fakultetene og instituttene har ansvar for å øke aktiviteten innen sine fagområder og å bidra til fler- og tverrfaglige tilbud. Den faglige forankringen skal være hos fagmiljøene og drift av tilbudene vil først og fremst skje lokalt.

Det må utvikles en økonomisk insentivmodell som motiverer til aktivitet og gjør utvikling og oppstart av nye eksterntfinansierte EVU-tilbud enklere. Modellen må gi tilstrekkelige insentiver for alle nivåer ved UiB.

Insentiver for den enkelte underviser må synliggjøres bedre og må tas i bruk i større grad enn i dag.

For å sette UiB Videre i stand til å lykkes i sin nye rolle, må enheten ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å drive utadrettet virksomhet, støtte ledelsesnivåene internt med å ha fokus på EVU og bidra til mobilisering og til å støtte den konkrete utviklingen av EVU-tilbudene. På noen områder handler det om å ha tilstrekkelig kapasitet til å ta ut potensialet der UiB allerede er gode.

UiB Videre vil trenge å videreutvikle og endre sin kompetanse. Det vil være behov for tilførsel av personalressurser, men på en del områder er det tale om å organisere aktuelle funksjoner i de sentrale avdelingene på nye måter slik at de blir lett tilgjengelig for UiB Videre og for fakultetene og instituttene som skal utvikle tilbud.

Det er ønskelig at pedagogisk og digitalt læringsmiljø ved UiB knyttes tettere til Læringslaben i MCB for å få til større kraft og fremdrift i utvikling av flere fagtilbud.

De viktigste nye områdene der UiB Videre selv, eller i samarbeid med andre, må tilby kompetanse til fakultetene og instituttene, er innen følgende funksjonsområder:

- læringsdesign rettet mot EVU-målgrupper og spesielt knyttet sammen med digitale pedagogiske plattformer og hjelpemidler
- digital teknisk produksjonskompetanse
- økonomistyring spesielt rettet mot ulike typer EVU som oppdrag og bidrag
- markedskommunikasjon, prosjektutvikling og prosjektledelse

UIB VIDERE - MANDAT - ANSVARSRÅDE

UiB Videre skal være kontaktpunkt for Universitetet i Bergen sin etter- og videreutdanningsvirksomhet og ha en nøkkelrolle i å styrke UiBs satsing på livslang læring. Enheten skal være organisert under Studieadministrativ avdeling og vil få et utvidet og nytt mandat.

I UiBs handlingsplan for EVU fastslås det at EVU-virksomheten inngår i den ordinære virksomheten og skal inkluderes i de faste oppgavene ved alle fakultet og institutt. EVU-virksomheten er forskningsbasert, skal leveres med høy kvalitet og skal gjenspeile institusjonens faglige bredde og strategiske satsinger. Virksomheten skal tilpasses samfunnets kompetansebehov, bidra til å styrke universitetets omdømme og være attraktiv for fagmiljøer å engasjere seg i. Som koordinator for handlingsplanen skal UiB Videre bygge relasjoner eksternt og internt, og bidra i intern mobilisering for økt aktivitet.

UiB Videre skal bidra til at UiB blir en tydelig aktør innen etter- og videreutdanning. UiB skal respondere på konkrete behov i markedet og gjennom dette øke volum og inntekter i bidrags- og oppdragsfinansiert EVU. For å lykkes må UiB Videre kjenne aktuelle EVU-markeder, trender og utvikling i markedene. UiB Videre skal drive oppsøkende og utadrettet virksomhet mot aktører i arbeidslivet og mulige markeder. UiB Videre skal så gå i dialog med fakultet og institutt for å tilrettelegge for konkret kobling mellom marked og fagmiljø ved UiB eller for å bestille EVU-tilbud som svar på konkret behov i markedet. UiB Videre skal også bistå de aktuelle fagmiljøene i konkret utvikling av tilbudene.

UiB Videre skal ha kapasitet til, og tilgang på relevant kompetanse, for å kunne støtte utvikling av strategisk forankrede EVU-tilbud i alle faser frem til konkret oppstart. Fakultetene og instituttene har selv ansvaret for EVU-tilbudene og vil som hovedregel også stå for drift av tilbudene. UiB Videre skal tilrettelegge for faglig og pedagogisk kvalitet i UiBs videreutdanning, og ha en aktiv rolle i digitalisering av UiBs etter- og videreutdanningstilbud.

UiB Videre skal representere UiB i relevante EVU-nettverk regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

For at UiB skal nå sine mål om økt volum og økte inntekter innen EVU, skal UiB Videre blant annet:

- drive aktiv porteføljestyring og sammen med fakultetene og instituttene bidra til at EVU-porteføljen er bærekraftig, balansert og i tråd med UiBs strategi
- ha markedsforståelse for ulike typer EVU knyttet til ulike fagområder, og være et bindeledd mellom aktuelt marked og aktuelle fakultet og institutt
- følge anbudsutlysninger og være pådriver for at aktuelle fakultet og institutt svarer på disse
- oppmuntre/bidra til flere fler- og tverrfaglige satsinger (ved å koble fagmiljø og sikre gode samarbeidsavtaler mellom fakulteter og institutter)
- bidra aktivt til å digitalisere EVU-porteføljen for å tilrettelegge tilbudene for målgruppene og nå dem der de er
- veilede i læringsdesign rettet mot EVU-målgrupper og spesielt knyttet til digitale pedagogiske plattformer og hjelpemidler
- bistå fagmiljøene i konkret utvikling av EVU-tilbud pedagogisk, teknisk og administrativt

- tilby standard økonomimodeller for oppdrags- og bidragsfinansiert etter- og videreutdanning, som sikrer bærekraft og økonomisk gevinst av tilbudene for alle nivåer i organisasjonen
- tilby støtte på prosjektetablering og prosjektøkonomi til fakultetene og instituttene
- organisere etterutdanningstilbud som konferanser, fagdager som Faglig-pedagogisk dag m.m.

UiB Videre skal som administrativ koordinator for EVU-virksomheten:

- ha et koordinerende ansvar for handlingsplanen for EVU
- koordinere UiBs involvering i de nasjonale skolesatsingene (KfK og DeKomp) i samarbeid med ledelsen for lektorutdanningen
- koordinere andre statlige- eller andre sentrale satsinger internt på UiB
- bidra inn i søknader, anbudssvar og utvikling av nye tilbud
- ha god kompetanse på økonomi knyttet til EVU og gi råd om ulike måter å organisere/finansiere tilbudene på. Inkludert å ha oversikt over ulike eksterne finansieringsordninger
- sikre at UiB sine EVU-tilbud markedsføres
- bidra til intern kompetanseheving innen EVU for å øke aktiviteten, både når det gjelder markeds kunnskap, relevant pedagogikk, digitale hjelpemidler og administrativt arbeid
- forberede saker om EVU til UiB sine formelle organ og sørge for kvalitetssikring av rapportering på feltet

LEDELSE

UiB Videre må ha en sterk og tydelig ledelse med kontakter og nettverk i ulike deler av arbeidslivet relevant for EVU. UiB Videre skal på vegne av UiB drive oppsøkende og utadrettet virksomhet mot aktuelle markeder og bidra til å etablere nye kontakter og nettverk med arbeidslivet. Gjennom en slik proaktiv utadrettet rolle vil UiB Videre bidra til å koble arbeidslivet sammen med UiB.

UiB Videre bør fortrinnsvis ha forsknings- og undervisningskompetanse som del av sin ledelseskompetanse for å sikre god og effektiv dialog med fakultet og institutt. UiB Videre skal bidra til intern mobilisering gjennom samarbeid med faglig ledelse på fakultet og institutt, og derigjennom sikre faglig mobilisering for økt aktivitet og økt bidrags- og oppdragsfinansiert EVU. Dette arbeidet inkluderer å være pådriver for fler- og tverrfaglige satsinger, for økt digitalisering og for faglig og pedagogisk kvalitet i EVU-tilbudet.

LOKALISERING

Medarbeiderne i UiB Videre er i dag delt mellom Media City Bergen (MCB)/Læringslaben og Studieadministrativ avdeling. Dette er vurdert som hensiktsmessig ut fra arbeidsoppgaver og ansvar.

Det er ønskelig at pedagogisk og digitalt læringsmiljø ved UiB knyttes tettere til Læringslaben i MCB. Ved å bygge et større fagmiljø her kan man få til økt kapasitet og kompetanse for pedagogisk og teknisk utvikling av flere fagtilbud.

Det må vurderes om det er mest hensiktsmessig om de administrative funksjonene lagt til enheten er lokalisert i MCB eller sammen med andre administrative funksjoner (Nygårdsgaten 5 når det står klart).

ØKONOMI

UiB Videre vil være delfinansiert over grunnbudsjettet. Bidrags- og oppdragsfinansiert EVU må imidlertid være med å finansiere deler av de sentrale administrasjons- og infrastrukturkostnadene, på samme måte som det gjøres ved forskningsprosjekt. Det må derfor fastsettes en standard for dette.

KOMPETANSE

Kompetanse som vurderes som kritisk, må ligge hos UiB Videre. Dette inkluderer kompetanse i å utvikle gode søknader, svare på anbud, søke mot nasjonale satsinger og utvikle attraktive faglige

tilbud. I tillegg inngår støtte til pedagogisk og teknisk utvikling av tilbudene, markedskunnskap, kunnskap om økonomimodeller og om prosjektgjennomføring og prosjektøkonomi.

Enheten må ha tilgang på dedikerte personalressurser og kompetanse innen økonomi og HR og samlet sett ha tilstrekkelig kapasitet til å kunne bistå konkret i alle fasene frem til oppstart av EVU-tilbud. Opptak på EVU tilbud skal ivaretas av opptaksenheten ved Studieadministrativ avdeling.

De fem medarbeiderne i dagens UiB Videre arbeider alle bredt for best mulig å fylle de behovene som er, og dekker følgende kompetanse:

- ledelse, strategisk EVU
- EVU-faglig kompetanse, skolesatsingene, intern koordinering
- digitalisering knyttet mot Læringslaben
- markedsføring, FP-dag
- veilede søkere og saksbehandle dem gjennom opptaket

UiB Videre må selv, eller i samarbeid med andre, tilby kompetanse innen følgende funksjonsområder:

- læringsdesign rettet mot EVU-målgrupper og spesielt knyttet til digitale pedagogiske plattformer og hjelpemidler
- digital teknisk produksjonskompetanse
- målgruppekunnskap/markedsundersøkelser. Her er det tale om både å bygge kompetanse om målgrupper ved proaktiv kontakt ut i ulike markeder, men også å kunne foreta enklere undersøkelser for å teste om det er et marked for et tilbud før det investeres mye i utvikling av konkret tilbud
- kunnskap om nasjonale satsinger det er relevant for UiB å søke på. Dette gjelder spesielt rettet mot skolen. UiB Videre har kompetanse på dette i dag, men begrenset kapasitet.
- kunnskap om offentlige og private finansieringskilder for å kunne rådggi fakultetene og instituttene om hvor de kan henvende seg for ulike EVU-tilbud
- kunnskap om og erfaring med å skrive søknader som får tilslag og å svare på anbud
- økonomistyring spesielt rettet mot ulike typer EVU som oppdrag og bidrag, kunnskap om hva som regnes som økonomisk og ikke-økonomisk aktivitet og kunne rådggi om handlingsrom knyttet til de ulike variantene. Dette omfatter alt fra å utvikle modeller for å prissette EVU-tilbud, utvikle budsjett til søknader og anbud, rapportering og bidra til at EVU-virksomhet registreres på en enhetlig måte i regnskapet. EVU skiller seg også fra annen utdanningsvirksomhet ved at det ofte er tale om fakturering til oppdragsgiver eller innkreving av egenbetaling fra studentene
- prosjektgjennomføring og prosjektøkonomi
- juridisk kompetanse knyttet til å sette opp kontrakter med eksterne parter, samt rådggi ved eventuelle ansettelser knyttet til EVU, frikjøp av ansatte og bruk av særavtalen

OPPGAVER OG KOMPETANSE LAGT TIL SENTRALADMINISTRATIVE AVDELINGER

UiB Videre har behov for tilgang på spesialisert kompetanse fra funksjonsområder fra andre sentraladministrative avdelinger. Det gjelder særlig HR, økonomi og studieadministrasjon. De aktuelle avdelingene må bygge opp EVU-relevant kompetanse innen sitt felt. Avdelingene må bidra til å utvikle maler og modeller for å forenkle arbeidsprosessene for både UiB Videre, fakultetene og instituttene. Bruk av digitale samhandlingsverktøy kan gjøre samarbeidet enkelt og effektivt.

Av effektivitetshensyn er det et mål i størst mulig grad å benytte eksisterende tjenester og kompetanse i organisasjonen. For å oppnå stordriftsfordeler, må det vurderes om oppgaver som i dag ligger til UiB Videre, kan håndteres av andre funksjonsområder innen Studieadministrativ avdeling, eller eventuelt ved andre sentraladministrative avdelinger. Det må tas hensyn til at de ulike EVU-målgruppene kan ha særlige behov som skiller seg fra andre studentgrupper som må ivaretas.

Det eksisterende BOA-teamet har utviklet god kompetanse på å støtte utvikling av søknader til eksternfinansierte kilder og kan rådggi og støtte fakultetene og instituttene i utforming av søknader også for eksternfinansiert EVU.

I UiB sitt myndighetskart for BOA-virksomheten ligger saksbehandling av avtaler til forskningsadministrativ avdeling i samarbeid med fakultet og institutt, og kontraktsignering er lagt til direktør for forskningsadministrativ avdeling og instituttleder som paraferer. Forskningsadministrativ avdeling har kompetanse på å sette opp avtaler og å kvalitetssikre avtaletekster. Denne kompetansen kan benyttes for EVU-avtaler også. Det pågår en internrevisjon av kontraktarbeidet ved UiB, og denne problemstillingen vil bli adressert i dette arbeidet.

På flere områder må grensegangene mot de sentraladministrative avdelingene gås mer tydelig opp. Prosjektgruppen har gått grundig inn i prosessfasene knyttet til utvikling og drift av EVU-tilbud og de aktuelle støttefunksjonene. Materialet vil være relevant for det videre arbeidet.

OPPGAVER OG KOMPETANSE LAGT TIL FAKULTETENE OG INSTITUTTENE

Fakultetene og instituttene er selv ansvarlige for sine EVU-tilbud. UiB sitt myndighetskart¹ for utdanning gjelder også for EVU.

Studietilsynsforskriften sine krav til fagmiljø tilknyttet et studietilbud (videreutdanning)

Forskrift om tilsyn av utdanningskvaliteten i høyere utdanning² (studietilsynsforskriften) gjelder også for videreutdanning. I denne stilles det krav til størrelse på og kompetanse til fagmiljø som er tilknyttet et studietilbud. I § 2-3 stilles det krav til at minst 50 % av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal ha hovedstilling ved institusjonen. For studietilbud på masternivå er hovedregelen et krav om at minst 50 % av ansatte tilknyttet studietilbudet skal ha førstestillingskompetanse. For tilbud på bachelornivå er minstekravet 20 %.

Der man samarbeider med andre institusjoner og eventuelt ikke har så stort fagmiljø selv, kan man likevel tilby spesialfordypninger og videreutdanninger innenfor fagfelt der eksterne fagmiljøer har spesialkompetanse. Kravet til eget fagmiljø og hovedstilling kan reduseres til 30 % for studietilbud på inntil 30 studiepoeng omfang dersom samarbeidsinstitusjonen «driver forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid eller faglig utviklingsarbeid på nivå med institusjonens eget fagmiljø» jf. §2-4.

Det er ikke stilt tilsvarende krav til fagmiljø som driver etterutdanning.

Undervisere

Det er fakultetene og instituttene som avgjør hvem som står for den faktiske undervisningen. De som underviser på EVU-tilbud vil i grove trekk kunne klassifiseres slik:

1. Fast ansatte, lønnet over grunnbevilgningen som tar undervisningen på ordinær undervisningsplikt eller som får ekstra honorering eller frikjøpes
2. Utvide staben med nye fast ansatte dedikert til EVU. Skal disse arbeide hovedsakelig med tilbud som er økonomisk aktivitet, må deres lønn knyttes til denne EVU-aktiviteten. Spørsmålet om forskningstid må vurderes konkret i det enkelte tilfelle
3. Prosjektstillinger særskilt knyttet til å undervise EVU-tilbud

Utvikling av EVU-tilbud

Fakultetene og instituttene er selv ansvarlige for den konkrete utviklingen av tilbudet og det faglige innholdet. UiB Videre vil bistå fakultetene og instituttene i utvikling av EVU-tilbud pedagogisk, teknisk og administrativt frem til oppstart av undervisningen.

Fakultetene og instituttene er selv ansvarlige for faglig forankring og for utvikling av søknader og å svare på anbud. UiB Videre vil bistå fakultetene og instituttene med relevant kompetanse inn i disse prosessene.

Drift av EVU-tilbudene

Administrasjon og drift av EVU-tilbudene ligger som hovedregel til de aktuelle instituttene (i noen tilfeller fakultet). UiB Videre/sentraladministrasjonen vil som hovedregel håndtere rekrutterings- og

¹ [UiB myndighetskart undervisning, grader, eksamen](#)

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137>

opptaksprosess slik at fakultetene/instituttene overtar ansvaret for studentene etter at opptaket er gjennomført.

SAMARBEID

UNIVERSITETSLEDELSEN, UIB

VIDERE, FAKULTETENE OG

INSTITUTTENE

Formelt organ og faglig diskusjonsforum

Den formelle kompetansen på området er i stor grad lagt til fakultetene, Utdanningsutvalget og Universitetsstyret.

Det foreslås derfor at Utdanningsutvalget fortsatt har hånd om EVU-saker. EVU-saker må få en tydeligere plass på dagsorden og inngå i årshjulet til utvalget. EVU vil være ett av punktene som følges opp i dialogmøter og i rapportering gjennom kvalitetssikringssystem og handlingsplaner og strategi.

For at UiB Videre skal bygge et tettere forhold til fakultetene og instituttene og ha sparringspartnere for å få kvalifiserte innspill på videre utvikling, kan det etableres et faglig rådgivende diskusjonsforum. Medlemmer kan her være fagpersoner med særlig interesse for EVU og som selv har erfaring med å utvikle og drive EVU-tilbud, pedagog med erfaring i å utvikle tilbud for EVU-målgrupper og teknisk produksjonsmedarbeider.

Faglig linje

Universitetsledelsen bør fastsette enda tydeligere krav til fakultetene på hvilke forventninger de har til EVU-aktivitet.

EVU må settes på dagsorden med jevne mellomrom i ledelsesmøter der rektor og dekanene møtes, og dekanene må oppfordres til å ta dette jevnlig opp i sine ledermøter med instituttledere lokalt. UiB Videre kan inviteres inn i disse foraene for å sikre dialog med dekanene og ledelsesforankring på alle nivå.

EVU må settes på dagsorden med jevne mellomrom i en valg/ansettelsesperiode i fora der alle ledelsesnivåene (spesielt instituttlederne) deltar: for eksempel den årlige universitetslederkonferansen i juni, rektoratets ledersamlinger for hele UiB og informasjon om EVU må inngå i opplæringsprogram for nye instituttledere.

UiB Videre må i dialog med fakultetene invitere seg ut til instituttene og instituttlederne for å bli bedre kjent med den faglige virksomheten og fagmiljøenes satsinger og tanker rundt EVU og for å kunne bidra med denne informasjonen i vekselvirkning når UiB Videre møter representanter og nettverk fra arbeidslivet og ulike markeder.

Administrativ linje

Den faglige virksomheten må være styrende for den administrative organiseringen. Den administrative organiseringen må være hensiktsmessig og funksjonell.

Fakultetene har i dag utpekt EVU-kontakter i administrasjonen. Rollene må tydeliggjøres slik at det sikres felles oppfatning av hvilke forventninger som ligger til rollene og at ordningen oppleves som hensiktsmessig. Disse har stort sett i dag EVU som en forholdsvis liten del av stillingen sin. Det er kun ved et fåtall av fakultetene der disse personene arbeider med konkret drift av EVU. De som arbeider administrativt med EVU er først og fremst tilknyttet institutter (noen steder fakultet).

Arbeidet med å samordne administrative rutiner og praksis bør først og fremst skje innenfor allerede eksisterende administrative nettverk og fora. Bruk av digitale samhandlingsverktøy, som for eksempel Microsoft Teams, vil gjøre informasjonsutveksling og samhandling enklere.

EVU må meldes jevnlig inn på dagsorden til Studieadministrativt lederforum (STALF).

UiB Videre skal fortsette sin praksis med å tilrettelegge for EVU-møteplasser gjennom frokostmøter og årlig EVU-forum.

EVU OG SKOLEN

Nyopprettet stilling som fagdirektør for lektorutdanningen, styringsgruppen for lektorutdanningen og programrådet for lektorutdanningen har det faglige koordinerende ansvaret for skolesatsingen, inkludert EVU knyttet til skolen. UiB Videre har observatørstatus i programrådet for lektorutdanningen.

Fagdirektøren vil, sammen med styringsgruppen og programrådet for lektorutdanningen, tydeliggjøre den kompetansen som EVU-tilbudet knyttet til skolen skal representere og bidra til at UiB responderer på behov ved å gi retning og prioritering. Fagdirektøren kan bidra til mobilisering gjennom faglige nettverk og kan rådgi og kvalitetssikre i utvikling av prosjekter og søknader.

UiB Videre koordinerer UiBs involvering i de nasjonale skolesatsingene (KfK og DeKomp) etter prioritering gjort av ledelsen for lektorutdanningen.

UiB Videre samarbeider med de aktuelle fakultetene og instituttene som har prosjekter knyttet til de nasjonale skolesatsingene og vil fortsette å bistå i søknadsskriving og i pedagogisk og teknisk utvikling av tilbudene. UiB Videre melder at det er behov for økt administrativ kapasitet for at de skal kunne bistå i økt satsing fra fakultetene og instituttene på området og at UiB dermed kan ta ut sitt fulle potensial.

UiB har potensial til å kunne utvide porteføljen knyttet til skolesatsingene, både ved å søke på nye utlysninger men også ved å videreutvikle eksisterende avtaler med kommune og fylkeskommune.

Det kan være aktuelt å koble praksis, lektorutdanning og EVU tettere. Der UiB får praksisplasser, kan vi bidra med gjenytelser i form av tilrettelagt EVU enten knyttet til individ- eller arbeidsplassbasert (kollegial opplæring) EVU.

MÅLSETTING OM FLER- OG TVERRFAGLIGE EVU-TILBUD

Et av UiB sine konkurransefortrinn som breddeuniversitet er potensialet for å utvikle fler- og tverrfaglige EVU-tilbud, som skiller oss fra andre aktører og som arbeidslivet i økende grad etterspør. EVU kan her bli en inngangsport for nytt samarbeid.

Fler- og tverrfaglige EVU-tilbud skal ha et vertsfakultet som organiserer tilbudet. Det må være en ansvarlig fagperson som koordinerer tilbudet.

Undervisningen for denne typen satsinger skal som hovedregel ikke gå på ordinær undervisningsplikt, men føres som frikjøp eller honoreres gjennom særavtalen.

INSENTIVER

EVU konkurrerer om oppmerksomheten sammen med forskning, undervisning på ordinære bachelor- og masterstudier og formidling. For flere fakultet og institutt har det ikke vært klart at EVU kan bidra til økte inntekter og samlet økt aktivitet. Virksomheten har i stedet blitt sett på som en byrde og har blitt nedprioritert. Slik politiske myndigheter og arbeidslivet nå satser for å håndtere det fremtidige kompetansebehovet, er det store muligheter for å lykkes med økonomisk gevinst.

Å tilby et relevant og fremtidsrettet EVU-fagtilbud kan bidra til å bygge omdømme for institusjon og/eller enkeltfag eller flere fagmiljø. Det kan også bidra til å skape interesse hos samarbeidspartnere, egen profesjon eller hos politiske myndigheter, noe som kan tilføre en merverdi på sikt.

Økonomisk modell for deling av risiko og inntekter i oppstartsfasen

Det må utvikles en økonomimodell for EVU som gir tilstrekkelige incentiver for alle nivåer ved UiB til å satse mer på oppdragsfinansierte tilbud, bidragsfinansierte tilbud som finansierer tilbudene fullt ut og åpne salgstilbud der studentene betaler studieavgift som dekker alle kostnader. Fakultetene og instituttene har meldt at økonomisk risiko ved utvikling og oppstart av nye tilbud, og det faktum at det kan ta noen år før et tilbud blir økonomisk bærekraftig, bidrar til å heve terskelen for å starte opp nye tilbud.

For å komme fakultetene og instituttene i møte må økonomimodellen ta høyde for risiko i de ulike fasene og spesielt bidra til å redusere disse i utviklings- og oppstartsfasene. Ordningen vil inngå som del av UiB sine sentrale strategiske satsinger. Det må være et mål at EVU-tilbudet etter en tidsavgrenset periode med oppstartstøtte fra strategiske satsinger er økonomisk bærekraftig og at det videre ansvaret overtas av det ansvarlige fakultetet eller instituttet. Ordningen vil være et tilbud.

Økte inntekter fører til økt aktivitet

EVU kan bidra til økte inntekter for UiB og derigjennom også økte inntekter for eget fakultet og institutt. Fakultetene har ulike økonomifordelingsmodeller. Det er derfor viktig at fakultetene synliggjør overfor instituttene den økonomiske merverdien aktiviteten tilfører fakultetet.

Økte inntekter for fakultetene/instituttene kan igjen bidra til økt aktivitetsnivå, for eksempel at det kan ansettes flere personer og fagmiljøet kan vokse og derigjennom også styrke forskningen.

Dialog/samhandling med arbeidslivet

Flere fagpersoner og fagmiljø synes det er interessant å få kontakt med praktikere innen eget fagfelt. I EVU-undervisningssituasjonen kan de få kontakt med flinke personer i arbeidslivet og deres virksomheter. De får da innsikt i gode eksempler og dagsaktuelle problemstillinger fra arbeidslivet. Underviser kan få et praktisk blikk på faget eller bygge kontakter for fremtidig forskningssamarbeid.

Det er også av interesse for arbeidslivet å bli bedre kjent med fagmiljøene ved UiB og få til et EVU-samarbeid som kan gagne begge parter.

Det å undervise studenter med erfaring fra arbeidslivet er annerledes enn å undervise studenter i grunnstudier og krever en annen pedagogisk tilnærming. Flere undervisere synes det er interessant og utviklende. Å skape et faglig EVU-miljø ved UiB tilknyttet Læringslaben for utvikling av relevant undervisningstilnærming (pedagogikk) og fagtilbud kan være berikende for fagmiljøene og bidra til å ufarliggjøre behovet for annen pedagogikk.

Ved å bruke Alumninettverket kan fagmiljøene holde kontakt med sine ferdig utdannende kandidater og bygge tettere bånd til eget praksisfelt. Her kan UiB bidra med EVU både rettet mot individ og arbeidsplassnivå.

EVU-samarbeid kan også skje på tvers av institusjoner og landegrenser. EVU kan derfor brukes for å bygge nye faglige relasjoner eller til å ivareta eksisterende relasjoner og fylle dem med mer innhold.

EVU kan inngå som formidlingskomponent i forskningsprosjekt.

Insentiver for den enkelte underviser

Den enkelte ansatte kan gjennom EVU-undervisning utvikle sin undervisningsfaglige kompetanse. Arbeidet med utvikling og undervisning av EVU-tilbud kan inngå som del av undervisningsfaglig portefølje som danner grunnlag for bedømmelse som merittert underviser og i lønnsforhandlinger.

Honorering av EVU-undervisning gjennom særavtalen gir muligheter for ekstra inntekter for den enkelte underviser. For mange vil dette i seg selv være en god motivasjon, spesielt siden undervisningen ofte i stor grad må tas på ettermiddag og kveldstid samt i helger for å treffe de aktuelle målgruppene.

Særavtale om godtgjørelse for arbeid med etter- og videreutdanning

Ved UiB ble det inngått ny særavtale med arbeidstakerorganisasjonene i 2011 om godtgjøring for arbeid med etter- og videreutdanning, der det åpnes opp for bruk av kronetillegg innen gitte satser for

ansatte som får større arbeidsbelastning over en periode. I internt notat av 25.11.2013 (13/9907) presiserte universitetsledelsen at særavtalen er et hjelpemiddel for at fakultetene og instituttene skal kunne legge til rette for og stimulere til økt innsats innen etter- og videreutdanning.

Fakultetene og instituttene bruker i dag særavtalen i varierende grad. Det ligger en viss fleksibilitet i avtalen. Denne må kommuniseres tydelig ut til instituttene. Det må også kommuniseres tydelig ut når særavtalen eller frikjøp faktisk må benyttes på grunn av finansieringsformen til EVU-tilbudet (om det er tale om ikke-økonomisk eller økonomisk aktivitet).

I utgangspunktet regnes avtalen for å være god nok til å sikre forsvarlig honorering av ansatte som underviser på etter- og videreutdanningsstudier. Om det er behov for å reforhandle avtalen for å bidra til økt aktivitet, er noe som først vil bli klart når den har vært mer i bruk.

Ansatte ved institusjonen, som lønnes fra grunnbevilgningen, kan ta undervisning på EVU-tilbud innenfor ordinær undervisningsplikt dersom tilbudet kan anses som ikke-økonomisk aktivitet. Har de oppfylt undervisningsplikten sin, vil det være naturlig at arbeidet registreres som merarbeid og at de blir honorert ekstra i henhold til særavtalen.

Dersom EVU-tilbudet anses som økonomisk aktivitet kan ansatte ved institusjonen, som lønnes fra grunnbevilgningen, ikke føre denne undervisningen innenfor ordinær undervisningsplikt. For å opptre korrekt iht. statsstøttereglementet må alle kostnader knyttet til EVU-tilbudet, inkludert undervisning, inndeckes av inntektene fra tilbudet. Underviserne må da enten frikjøpes eller de må honoreres gjennom særavtalen.

FINANSIERING AV EVU

Å øke EVU-virksomheten er i tråd med politiske signaler, samfunnets økende kompetansebehov som følge av digitalt og grønt skifte, at UiB når sine mål satt i strategier og handlingsplaner og i utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet. Å drive EVU er en del av samfunnsoppdraget til et universitet, jf. universitets- og høyskoleloven (uhl) § 1-3 bokstav i.

Det aller meste av EVU er ikke finansiert gjennom basisbevilgningen til institusjonene. Virksomheten finansieres ved at institusjonene selv kan omdisponere studieplassmidler fra ordinære campusstudier til videreutdanning, eller gjennom nasjonale satsinger eller anbud der institusjonene konkurrerer om midler (for eksempel bidragsfinansierte tiltak som de nasjonale skolesatsingene), eller så må tilbudene finansieres gjennom en oppdragsgiver eller ved at studentenes studieavgift dekker alle kostnadene, eller ved at studieavgift eller bidragsfinansiering og studiepoengresultatmidler (etter KD sine finansieringssatser) til sammen dekker alle kostnader.

Dersom tilbudene finansieres kun gjennom studiepoengresultatmidler, uten basisbevilgning eller noen form for eksterntfinansiering, betyr det at verken instituttet, fakultetet eller UiB sentralt får dekket alle sine kostnader.

Universitetsledelsen har som mål at UiB skal både øke volumet på EVU-tilbudene sine og øke EVU-inntektene. Det er forventninger om mer oppdragsfinansiert virksomhet, mer digitalisering av undervisningen, økt arbeidslivskontakt, faglig mobilisering og forankring. Med stadige økonomiske effektivitetskutt fra eier (KD), er derfor EVU en aktivitet som kan bidra til å øke de samlede inntekter og derigjennom aktivitetsnivået slik at fagmiljøene kan fortsette å vokse.

UHR-utredninger

Universitets- og høyskolerådet (UHR) har gjennom arbeid nedsatt i to arbeidsgrupper³ foreslått en TDI-modell (totalkostnadsmodell) for EVU (2016-2018) og de har fremsatt en tolkning av det eksisterende regelverket for finansiering av EVU (2017-2018). Forslagene har vært på høring i sektoren. Kunnskapsdepartementet har foreløpig ikke svart UHR⁴, men de har heller ikke gått ut og sagt seg uenig i tolkning og forslag. UHR har også informert sektoren om forslagene. Det er dermed nærliggende å tro at dette arbeidet vil bli lagt til grunn for sektoren og EVU.

TDI-modell for EVU

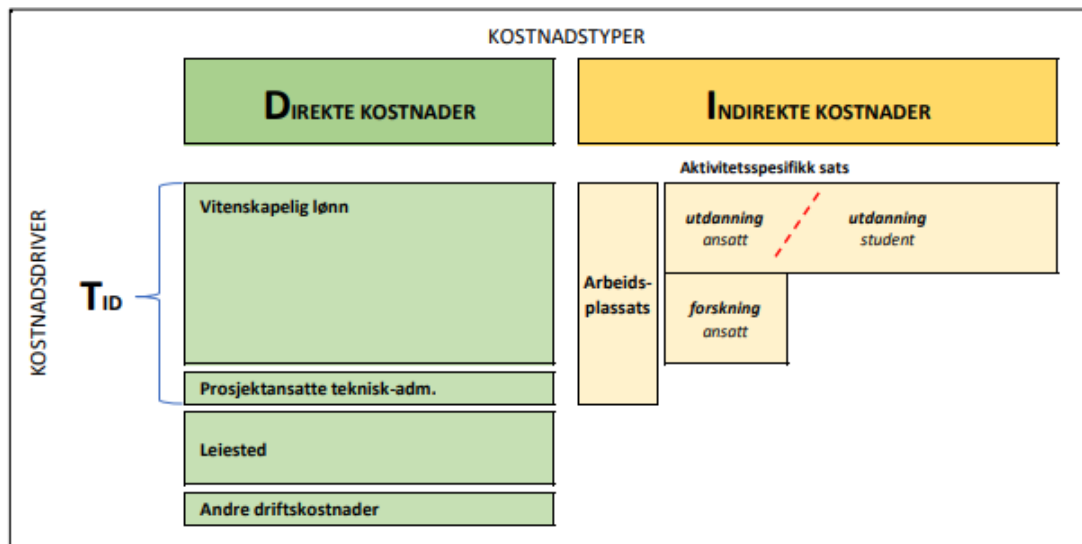
Den UHR-oppnevnte arbeidsgruppen som fikk i mandat å lage forslag til en TDI-modell for etter- og videreutdanningsoppdrag i UH-sektoren, tok utgangspunkt i den eksisterende TDI-modellen for forskning. Det var lagt føringer om at modellen må synliggjøre kostnadssiden for oppdrag og at den også må synliggjøre kostnader og egeninnsats for bidragsvirksomhet. Ved å gi institusjonene et grunnlag for å beregne kostnader vil det gjøre det enklere å prissette EVU-tilbud.

³ <https://www.uhr.no/nyheter/nyheter-fra-uhr/horing-pa-rapporter-om-etter-og-videreutdanning.3917.aspx>

⁴ <https://www.uhr.no/nyheter/nyheter-fra-uhr/regelverk-for-finansiering-av-etter-og-videreutdanning.4537.aspx>

Den foreslåtte modellen tar utgangspunkt i at det finnes to kostnadsdrivere for indirekte kostnader henført til utdanning:

- Utdanningsårsverk
- Studenter

Modellen tar ikke høyde for forskningstid. Det forventes å se hvilken status denne modellen vil få i sektoren.

Tolkning av regelverket for finansiering av EVU

Gratisprinsippet i norsk høyere utdanning er lovfestet i uhl § 7-1. Prinsippet gjelder som hovedregel for alle offentlige universiteter og høyskoler, men forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler⁵ (egenbetalingsforskriften) fastsetter i § 3-2 (1) fire unntak fra hovedregelen om gratisprinsippet, jf. også egenbetalingsforskriften § 3-1 nr. 1 som kan benyttes knyttet til etter- og videreutdanning.

Se skjematisk oversikt over unntaksreglene i tabellen nedenfor. Tabellen viser i hvilke tilfeller institusjonene kan ta egenbetaling fra studentene:

⁵ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-12-15-1506>

Unntak i § 3-2 (1):	Ikke-økonomisk aktivitet	Økonomisk aktivitet	Egenbetaling (studentbetaling)
a) Kurs		X	100 % av totale kostnader pluss margin for fortjeneste
b) Fag/emner som normalt ikke er en del av studieprogram som fører fram til grad eller yrkesutdanning	X	X	Kan velge <i>enten</i> inntil 49 % av totale kostnader (ikke-økonomisk aktivitet), <i>eller</i> 100 % av totale kostnader pluss margin for fortjeneste (økonomisk aktivitet)
c) Erfaringsbaserte mastergradsstudier	X	X	Kan velge <i>enten</i> inntil 49 % av totale kostnader (ikke-økonomisk aktivitet), <i>eller</i> 100 % av totale kostnader pluss margin for fortjeneste (økonomisk aktivitet)
d) Studenter som fyller opp ledige plasser på studieprogram eller fag/emner som er oppdragsfinansiert		X	100 % av totale kostnader pluss margin for fortjeneste

Kurs regnes som **etterutdanning** og som det fremgår av tabellen, regnes kurs (unntak a), alltid som **økonomisk aktivitet**. Det betyr at institusjonens kostnader må dekkes fullt ut av kursdeltakere/oppdragsgiver samt at det også må beregnes **margin for fortjeneste**.

Intensjonen bak unntak b er først og fremst å sikre at institusjonene ikke skal omgå gratisprinsippet og tilby grads- eller yrkesgivende utdanning mot betaling, som enten vil konkurrere med eller komme i stedet for f.eks. ordinære bachelor- og masterprogram. De fleste fag/emner ved et universitet kan brukes inn en grad dersom man får studierett til et gradsprogram, men det skal ikke være intensjonen med slik videreutdanning. For å sikre at man ikke kommer i konflikt med regelverket, kan man for eksempel tilby videreutdanningsemner på bachelornivå til ferdige bachelorkandidater og videreutdanningsemner på masternivå til ferdige masterkandidater. Man kan også stille krav om andre forkunnskapskrav enn det man gjør til ordinær utdanning, for eksempel to års relevant praksis eller at læringsutbytte beskrivelsene kan formuleres slik at det er helt klart at det er reell videreutdanning det er tale om.

Videreutdanning etter unntak b kan tilbys som **ikke-økonomisk aktivitet** der studentene dekker inntil 49 % av kostnadene (salg, bidrag). Institusjonene må her foreta vurdering av om slik delfinansiering gjøres på lovlig måte, og det er institusjonen selv som må begrunne og dokumentere beregningene. Det andre alternativet innenfor unntak b, er å tilby **videreutdanning** som **økonomisk aktivitet** (salg, oppdrag), der student/oppdragsgiver dekker 100 % av kostnadene samt at det beregnes **margin for fortjeneste**.

Unntak c erfaringsbaserte mastergradsstudier kan også tilbys enten som **ikke-økonomisk aktivitet** eller som **økonomisk aktivitet**. Det som er viktig her, er at alle emner som inngår i studieprogrammet må ha samme finansieringsgrad.

Unntak d er knyttet til rene oppdragsfinansierte tilbud og er formulert slik for at ikke deltakere på samme oppdragskurs skal betale ulik pris for det samme tilbudet. Det kan stilles spørsmål ved om det i det hele tatt vil være mulig å ha ledige plasser på et oppdragsfinansiert tilbud all den tid oppdragsgiver bestemmer hvem som deltar. I fall dette kan aksepteres må dette håndteres som

økonomisk aktivitet, der student dekker 100 % av kostnadene samt at det beregnes **margin for fortjeneste**.

Slik UHR-arbeidsgruppen har tolket reglementet, kan institusjonene tilby rene blåkopier av ordinære emner og studieprogram som oppdragsfinansierte tilbud. Oppdragsgiver må dekke alle kostnader fullt ut, og det må beregnes margin for fortjeneste. Her er det kun opp til den enkelte institusjon å selv vurdere om dette er noe man ønsker å gjøre av rent strategiske årsaker.

EVU og forholdet til statsstøtterelementet

UHR-arbeidsgruppen vurderte reglene i egenbetalingsforskriften og uhl opp mot statsstøtterelementet (konkurransereglene i EØS-avtalen) for å vurdere hvor grensene for eventuell ulovlig kryssfinansiering går. UHR-arbeidsgruppen satte seg inn i det aktuelle EU-regelverket og representanter fra gruppen deltok på workshop hos EU-domstolen der de fulgte en aktuell sak om hvor grensen for offentlig finansiering av utdanning går og hvor dette ikke kommer i konflikt med statsstøtterelementet og kan regnes som **ikke-økonomisk aktivitet**. Saken knyttet til Scoula Montessorri i Italia fikk sin endelige dom 6. november 2018⁶. EUs generaladvokat hadde lagt frem påstand om at såfremt **hovedparten av kostnadene** var dekket av det offentlige så var aktiviteten å regne som **ikke-økonomisk aktivitet**. Domstolen støttet denne tolkningen. UHR-arbeidsgruppen har i tråd med dette tolket regelverket slik at dersom utdanningsinstitusjonen dekker mer enn halvparten av kostnadene (51 % eller mer), vil utdanningstilbudet være å regne som ikke-økonomisk aktivitet. Det betyr at i tilfeller der EVU-tilbud er delfinansiert mellom utdanningsinstitusjonen og studentenes egenbetaling, må utdanningsinstitusjonen dekke minst 51 % av kostnadene og studenten maksimalt 49 % av kostnadene. EU-domstolens behandling av den aktuelle saken, skjedde etter at det regjeringsoppnevnte utvalget som skrev rapporten Like konkurransevilkår for offentlige og private aktører,⁷ leverte sin rapport i januar 2018. Denne rapporten gikk ikke inn på forhold og problemstillinger knyttet til etter- og videreutdanning.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62016CJ0622>

⁷ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-side/id2587387/>

Skjematisk oversikt over ulike EVU-typer og finansieringsalternativer

	Navn	Beskrivelse og regelverk	Hvilke kostnader dekkes av student og eksterne partnere?	
			Ikke-økonomisk aktivitet	Økonomisk aktivitet
Modell 1	«Gratis for student»	Videreutdanning som kan føre fram til grad. Frihet som for annen gratis utdanning. UH-loven § 7-1 (1).	Gratis for student.	-
Modell 2	«MOOC med tilleggstenester»	Gratis tilbud (kurs eller emne er valgfritt) med tilleggstenester («leksehjelp») som oppdrag/salg. BOAregelverket: rundskriv F-07-13.	Kurs eller emne er gratis for student.	Oppdragsgiver dekker tilleggstenester: 100 % av totale kostnader pluss margin for fortjeneste. TDI-modell.
Modell 3	«Enkeltemner mot betaling»	Videreutdanning, enkeltemner mot betaling fra student . Unntak b i egenbetalingsforskriften.	Studentbetaling 0-49 % av KDs sats (krav fra KD i DBH).	Studentbetaling: 100 % av totale kostnader (KD sats eller TDI) pluss margin for fortjeneste.
Modell 4	«Erfaringsbasert master»	Videreutdanning, erfaringsbasert mastergrad mot betaling fra student , unntak c i egenbetalingsforskriften. Inkluderer også enkeltemner som inngår i erfaringsbasert master.	Studentbetaling: 0-49 % av KDs sats (krav fra KD i DBH).	Studentbetaling: 100 % av totale kostnader (KD sats eller TDI) pluss margin for fortjeneste.
Modell 5	«Videreutdanning som oppdrag/salg»	Videreutdanning, mot betaling fra oppdragsgiver . Stor frihet, kan tilby emner, programmer som også tilbys gratis for andre studenter. BOA-regelverket: rundskriv F07-13. Faglig interesse dokumenteres for oppdrag.	-	Oppdragsgiver dekker 100 % av totale kostnader (KDs sats eller TDI-modell) pluss margin for fortjeneste.
Modell 6	«Videreutdanning som bidragsprosjekt»	Støtte til videreutdanning med bidrag fra bidragsyter . Bidragsyter bestemmer ikke hvem som deltar. BOAregelverket: rundskriv F-07-13. Faglig interesse dokumenteres.	Bidragsyter dekker inntil 100 % av KDs sats. Gratis eller studentbetaling (for unntak b og c i egenbetalingsforskriften)	-
Modell 7	«Etterutdanning/ kurs som bidragsprosjekt»	Støtte til med bidrag fra bidragsyter. Bidragsyter bestemmer ikke hvem som deltar. BOA-regelverket: rundskriv F-07-13. Faglig interesse dokumenteres.	Bidragsyter dekker inntil 100 % av kostnader (TDI modell). Må være gratis for student.	-
Modell 8	«Etterutdanning/ kurs mot betaling»	Etterutdanning, mot betaling fra student under unntak a) i egenbetaling-forskriften.	-	Student/deltaker dekker 100 % av totale kostnader pluss margin for fortjeneste (TDI-modell).

Modell 9	«Etterutdanning/ kurs som oppdrag»	Etterutdanning, mot betaling fra oppdragsgiver . BOA-regelverket: rundskriv F07-13. Faglig interesse dokumenteres.	-	Oppdragsgiver dekker 100 % av totale kostnader pluss margin for fortjeneste (TDI-modell).
-----------------	--	---	---	---

Kilde: NTNU, Framtidig utvikling og organisering av NTNUs EVU-virksomhet, Reitan-utvalget s. 32.
NTNU sin skjematiske fremstilling av UHR-arbeidsgruppens tolking av eksisterende finansieringsregelverk for EVU.

VEDLEGG

Definisjoner

Definisjonene på økonomiske begreper er satt i samsvar med de to UHR-utredningene om forståelsen av regelverket for finansiering av etter- og videreutdanning (EVU) og forslag til totalkostnadsmodell for EVU.

Bidrag: EVU hvor ekstern bidragsyter ikke krever kontroll på hvem som tas opp på. Institusjonen kan delfinansiere EVU-aktiviteten med egne midler. Bidrag er *ikke-økonomisk aktivitet*.

Egenbetaling: der studenten betaler.

Egenbetaling + egenfinansiering = kostnader (gitt av KDs finansieringssystem)
 $\text{egenbetalingsprosent} + \text{egenfinansieringsprosent} = 100\%$

Egenfinansiering: der institusjonen finansierer.

Emne: fag/emner er de minste studiepoenggivende enheter med faglig innhold fastsatt av institusjonen (videreutdanning).

Etterutdanning: **kurs** som gir vedlikehold og oppdatering på kompetanse innenfor et område eller stilling *uten å gi formell kompetanse*. Etterutdanning er *kortere kurs* som ikke avsluttes med eksamen eller gir studiepoeng, og som ikke inngår i et gradssystem.

Flerfaglig tilbud: der flere fagområder/disipliner inngår i samme tilbud men på hvert sitt område. Alle disipliner og metoder presenteres for seg og utgjør separate deler i tilbudet.

Ikke-økonomisk aktivitet: EVU der institusjonen går inn med egenfinansiering på minst 51 %. Kostnader skal beregnes *uten fortjeneste*.

Kurs: utdanning som *ikke gir studiepoeng* (etterutdanning).

Markedsføring: er en aktivitet som går ut på å dirigere varer og tjenester fra produksjon frem til forbrukere og brukere. Det omfatter planlegging, gjennomføring og oppfølging av alle aktiviteter knyttet til distribusjon av varer, ideer og tjenester i den hensikt å tilfredsstille kundenes behov og sørge for lønnsomt utbytte for bedriften. (Store norske leksikon)

Oppdrag: EVU hvor oppdragsgiver bestemmer hvem som skal delta. Oppdragsgiver skal dekke alle kostnader, både direkte og indirekte kostnader. I tillegg skal det beregnes en rimelig fortjeneste på oppdraget. Oppdrag er *økonomisk aktivitet*.

Portefølje / EVU-portefølje: samling av alle besluttede og pågående EVU-prosjekter og –programmer/tilbud som eksisterer. En portefølje skal sikre at virksomheten oppnår sine strategiske mål innen det aktuelle området.

Porteføljestyring: definere, balansere og styre virksomhetens samlede portefølje i samsvar med UiB sin strategi og handlingsplaner. Det vil si å prioritere ressurser til utvikling av EVU-tilbud som bidrar til at UiB når sine strategiske mål. UiB Videre skal følge opp leveransene. (fra difi.no)

Profilering: er å skape og opprettholde en identitet og omdømme av et foretak, organisasjon, destinasjon eller produkt. Det vil kunne ha en positiv innvirkning på interne relasjoner så vel som på

relasjoner til kunder og andre forbindelser i tillegg til foretakenes egne produkter. Produktprofilering bidrar til å skape produktets identitet og image og gjøre det gjenkjennelig som et attraktivt alternativ til konkurrerende produkter. (Store norske leksikon)

Pådriverrolle: UiB Videre (ved å påvirke andre til handling, innsats) driver et arbeid, en prosess fremover, sørger for at noe blir gjennomført; drivende kraft.

Salg: EVU hvor det er fri påmelding og enkeltstudenter betaler deltakeravgift. Salg kan være både *ikke-økonomisk* og *økonomisk aktivitet* avhengig av om det anses som del av *det offentlige kontrollerte og finansierte utdanningssystemet* eller ikke:

- For salg som er *økonomisk aktivitet*, skal studenten(e) dekke *alle direkte og indirekte kostnader som aktiviteten fører med seg, og det skal beregnes en rimelig fortjeneste*.
- For salg som er *ikke-økonomisk aktivitet*, beregnes kostnader *uten fortjeneste*. Her kan institusjonen gå inn med egenfinansiering på minst 51 %.

Studieprogram: studieprogram er en gitt samling fag/emner som er fastsatt i studieplan, som studenter tas opp til, og som fører fram til grads- eller yrkesutdanning.

TDI EVU: Totalkostnadsmodell (TDI) for etter- og videreutdanning utarbeidet av arbeidsgruppe opprettet av UHR økonomiutvalg, basert på TDI-modell for forskning.

Tverrfaglig tilbud: der flere fagområder/disipliner inngår i samme tilbud. Det forutsettes at representantene for fagmiljøene er kjent med de andre fagmiljøene sine disipliner og metoder, kjenner grenser for egen kompetanse og må bruke og utfylle hverandre.

Videreutdanning: fag/emner som **gir formell kompetanse** på universitets- eller høyskolenivå og *studiepoeng* innenfor eller utenfor gradssystemet. Videreutdanninger er ment å tilpasses samfunnet og arbeidslivets behov, og tar opp kvalifiserte kandidater på eget opptak. Videreutdanning kan f.eks. være frittstående enkeltemner, fagprogram med en serie eller samling av fag/emner rettet mot en bestemt målgruppe eller fagområde eller erfaringsbaserte masterprogrammer.

Økonomisk aktivitet: EVU der studenten(e)/oppdragsgiver skal dekke *alle direkte og indirekte kostnader som aktiviteten fører med seg, og det skal beregnes en rimelig fortjeneste*.

Styringsgruppens mandat

Oppnevning av styringsgruppe for å vurdere organisering universitetets Etter- og videreutdanningsvirksomhet

Bakgrunn

Etter- og videreutdanning, og livslang læring prioriteres høyt nasjonalt og regjeringsplattformen har også livslang læring som et eget punkt med fokus på å legge til rette for bedre kompetanse- og karriereutvikling på ulike arenaer og gjennom hele livet. Regjeringen vil blant annet utarbeide og igangsette en kompetansereform og vurdere incentivordninger for livslang læring.

Universitetsstyret vedtok i sak 11/18 en ny handlingsplan for etter- og videreutdanningsvirksomheten ved UiB. Planen er konsentrert om fire innsatsområder:

- Innsatsområde 1: EVU og arbeidslivet
- Innsatsområde 2: EVU og skolen
- Innsatsområde 3: EVU og UiBs satsingsområder og kunnskapsklynger
- Innsatsområde 4: EVU og digitalisering

Realiseringen av mål og tiltak innenfor de fire innsatsområdene krever et målrettet arbeid og et bredt engasjement og innsats fra ulike fagmiljøer ved UiB.

Organisasjonsgjennomgang

UiBVidere er i dag organisert som en enhet ved Studieadministrativ avdeling og har primært ansvar for markedsføring av og opptak til fakultetenes tilbud innen EVU. I denne modellen må alle nivåene i organisasjonen ha et aktivt forhold til den nye handlingsplanen for å lykkes. Fakultetene må ta et tydelig ansvar for EVU-aktiviteten og økonomien på sitt eget fakultet. Samtidig må UiBVidere ha ansvar og virkemidler for å være tilrettelegger og pådriver for økt EVU-aktivitet.

Andre institusjoner har organisert EVU-virksomheten annerledes.. Måten EVU-virksomheten organiseres på antas å ha betydning for volumet, inntjeningen og arbeidslivsrelevansen av EVU-tilbudet. Som en viktig forutsetning for å implementere handlingsplanen vil universitetsdirektøren foreta en gjennomgang av organiseringen av EVU-virksomheten ved UiB.

Arbeidet organiseres med en styringsgruppe og en utførende prosjektgruppe.

Styringsgruppen vil ha følgende mandat:

- Å foreslå en hensiktsmessig organisering av Universitetets EVU virksomhet som legger til rette for en styrket innsats i form av nye utdanningstilbud og større volum. Organiseringen må ivareta et tett samspill med fagmiljøene.
- Anbefale finansieringsmodeller som både sikrer kostnadsdekning og en betydelig videreutvikling av EVU-tilbudet ved UiB.
- Anbefale hvordan tilbudet kan videreutvikles i nært samarbeid med andre relevante samfunnsaktører.
- Oppnevne prosjektgruppe og vedta prosjektgruppens mandat.

Som grunnlag for arbeidet bør det innhentes erfaringer fra ulike måter å organisere EVU-virksomheten fra andre institusjoner i sektoren.

Styringsgruppen får følgende sammensetning:

Oddrun Samdal, viserektor (leder)
Jan Erik Askildsen, dekan SV
Kim Ove Hommen, fakultetsdirektør HF
Christen Soleim, avdelingsdirektør Studieadministrativ avdeling
Sonja Dyrkorn, avdelingsdirektør HR-avdelingen
Per Arne Foshaug, avdelingsdirektør Økonomi-avdelingen
Randi Heimvik, fagforeningsrepresentant
Andreas Trohjell, studentrepresentant

